

Nar eller to nære kunde overse Forholdene, og Spørgsmaalet om Hærloven og om Garnisonsloven havde faaet sin Forhandling og Afgjørelse her i Rigsdagen. Jeg kan kun sige, at ligesom Odense By begyndte med at handle med Lillid ligeoverfor mig, saaledes har ogsaa ligeoverfor mig Odense som alle Byer — og den nyeste Henvendelse til mig fra Odense er mig i den Henseende det bedste Vidnesbyrd, den er kun 6 Dage gammel — viist, at den Lillid, med hvilken man har henvendt sig til mig eller underhandlet med mig, fremdeles er usorandret. Jeg skal endnu nævne, at Alsborg har jeg ogsaa hørt Underhandlinger med; der var Intet, der ligesom var kassabelt; men jeg beder de Herrer se, med hvilken Hensynsfuldhed, med hvilken Loyalitet ligeoverfor Rigsdagen jeg har handlet, at jeg har sluttet Overtenskomst med Alsborg til Forelæggelse for Rigsdagen, naar Spørgsmaalet om Garnisonsbyerne ligger for, uagtet, som de Herrer vide, jeg ikke sætter færegen Pris paa, at Alsborg skal være Garnisonsby. Det viser nok saa tydeligt, at jeg Intet har villet præjudicere, men har villet lade Spørgsmaalet om Garnisonsforholdene staa frit, saaledes som jeg burde gjøre ligeoverfor Rigsdagen.

Jeg skal nu kortelig angive Dem, hvad disse Overtenskomster betyde finansielt for de forskellige Parter; jeg skal for ikke at gjøre det vidtløftigere end høist nødvendigt, angive Hovedresultaterne. Derfor vi forudsatte, at samtlige de 4 Overtenskomster ere blevne gennemførte, hvortil der jo vil gaa mange Nar, hvad vil saa efter den nøjagtigste Detailberegning Merudgiften være for Statens Bedkommende? Den vil være for Indenrigsministeriets Budget — thi de Herrer vide jo, at enkelte af Godtgjørelserne betales gjennem Indenrigsministeriet — 2,472 Rd. aarlig, og for Krigsministeriets Budget vil den være 3,890 Rd., Summa Summarum for Staten en aarlig Merudgift af 6,362 Rd., en Merudgift, som ikke kan stige i Alarens Løb, fordi det er konstante Beløb, der er Tale om, medens, naar man ikke havde saadanne Overtenskomster, maa de aarlige Udgifter stige, fordi Indkvarteringspræstationerne med variabel Leie blive større Nar for Nar. Jeg skal ogsaa gjøre Dem bekendt med det finansielle Resultat for Kommunerens Bedkommende. De Herrer vide jo, at Kommunernes Præstationer ere af forskjellig Slags; der er nogle, som de faae fuld Refusion for, og naar man faar fuld Refusion for en Ting, taber man som bekendt Ingenting. Det Samme er Tilfældet med den anden Gruppe, som Krigsministeriet skal betale, thi derfor faae de Rente, Penge til Reparation og et lille Amortisationsbeløb, saaledes at efter et ganske vist noget længere Tidsløb er Amortisationen forbi og hele Kapitalen altsaa tilhørende der paagældende Kommune. Der er altsaa heller ikke Tab, men sandsynligvis

Gevinst. Den tredje Gruppe af Præstationer er dem, som Kommunen ikke faar helt refunderede af Staten, men kun delvis. Der stiller Forholdet sig saaledes, at Aarhus By, der har gjort en meget nøjagtig Beregning derover, er kommen til den Erfundelse, at den kan tage Kaserne paa sin egen Regning i Stedet for at lade dem være private uden at sætte Nogetisomhelst til af den ganske simple Grund, at den ikke ringe Fordel, som de nuværende private Kaserneiere stikke iommen, kommer dels Kommunen og dels Soldaten til Gode. Naturligvis kan der være en Risiko for Aarhus By, dersom den pludselig mistede sin Garnison, efter at den havde været nødsaget til paa Grund af de flette Kvartierforhold at opføre Kaserne; men Sagen er derfor paatænk saaledes indrettet, at Kaserne ikke blive store kolossale Huse, men indrettede som ganske simple smaa Kompagnihuse, der danne et Komplex af Bygninger, der med den allerførste Lethed kan anvendes f. Ex. til Arbejderboliger eller kan udleies eller benyttes paa anden lignende Maade, saa at selv i et saadant Tilfælde, Risikoen kun blev overordentlig ringe. For Odenses Bedkommende kan jeg ikke give bestemte Oplysninger, men jeg antager, at Forholdet er omtrent det samme som i Aarhus; men for Viborgs og Nyborgs Bedkommende skal jeg meget gerne meddele Dem, hvad det endelige finansielle Resultat for Kommunerne vil være af Overtenskomsterens Gjennemførelse. Vide de Herrer, hvad Merudgiften vil være for disse Kommuner? Det vil være en Besparelse af 356 Rd. aarlig. Det kan man dog ikke sige er et Forhold, der er betydende for dem. Jeg skal nu afslutte disse Bemærkninger om denne Del af Overtenskomsterne med den Udtalelse, at efter min Opfattelse er Rigsdagens Frihed til senere ved Lov at bestemme Garnisonerne ikke i nogen Retning præjudiceret ved de sluttede Overtenskomster. Saaledes opfatter jeg det; derimod opfatter jeg det saaledes, at Krigsministeren, hvad enten det er mig eller min Eftermand eller hvilkenisomhelst Anden, er moralsk bunden lige over for de Byer, med hvilke der er sluttet Overtenskomster til at bidrage alt Sit til saa hurtig som muligt at benytte Overtenskomsterne til at faae Garnisonsstederne slaaede fast ved Lov, og der er en moralsk Forpligtelse til at være saa human, saa hensynsfuld som muligt ved Gjennemførelsen, saa der ikke stilles Fordringer om Noget, som ikke er uundgaaelig nødvendigt, før dette Tidspunkt er kommet, og saaledes at navnlig ikke nogen af de præjudicerende Bygninger fra Krigsbestyrelsens Side forlanges opført i Odense og Nyborg. Jeg udhæver dette, mine Herrer, fordi Finantsudvalget kun har trykt en af Overtenskomsterne; men havde det trykt dem alle, vilde De have set, at der ikke paa nogen Maade er forlangt Bygninger strax satte i Arbejde, undtagen hvor Forholdene være ligesom kassable; jeg har for-